

Tieto meetiale

Ihmisjäänöksitten takasinottaminen

Perjantaina 28 lokakuu jäänöksiä

tornionlaaksolaisilta/kväänilta/lantalaisilta/saamelaisilta kuljetetaan rajan yli Muonion kautta. Loovat ajetaan Inarista Muodoslompolhoon.

Kysheessä oon 23 pääkolla mikkä oon kaivettu rotupiolokian tutkimuksitten varten Akamellan hautusmaasta ja säilytetty loovissa missä ainuasthaan oon informaasuunia kaivauspaikasta Muonionniska, ja samlinkinumerot Helsinkin Ynivärsiteetin anatomiosastolta.

- Se oon hyvin tärkeätä ett se pimiä tottuus meän histuuriasta tullee framile. Yhtä tärkeä se oon ette tehä työtä sovinnon kans ja antaa nämät intiviitit tulla takasi vihityyn maahan mihinkä net kerran oon laitettu lopulisheen lephoon, sannoo puhheenjohtaja STR-T, Inger Junkka.

Se oon ensimmäistä kertaa ko repatrierinki jäänöksistä, mikkä kans kuuluva meänkielen puhuvan kansale, tapahtuu ja tämä oon ensimmäinen askel. Akamellan alue oon ja oon histuurialisesti ollu alue missä meänkielenpuhuva kansa tornionlaaksolaiset, kväänit, lantalaiset ja kans saamelaiset elävät ja oon elänheet.

- Se oon hyvin tärkeä ette molemat minuriteetit oon myötä tässä työssä. Se ei ole meän asia päättää etnisiteettiä näile intiviitile, sannoo toimintajohtaja STR-T, Eva Kvist.

Tausta

2001 anatomiosasto piometesiinin instituutissa Helsinkissä jätti takasi 172 jäänösta mikkä kuului vainajaisile eri aluheesta, Saamemuseole Siidale suomen Inarissa. Tähän anatoomisheen samlinkhiin kuuluu jäänöksiä kaivettu ylös Akamellan hautusmaasta, Muodoslompolon likelä. Tämä tieto tuli framile Carl Gösta Ojalan tutkimusraportin kautta minkä esitettiin osaraportissa *Ko ihmisarvoa mitathiin*, SOU2022:32. Raportti mikä tottuus- ja sovintokomisuuni tornionlaaksolaisile, kväänile ja lantalaisile teki. Siittä lähtien ko raportti tuli ulos niin STR-T oon yhteistyössä Ruottin kirkon, Saamemuseon Siidan, Muonion Saamekylän, Saamekäräjitten ja Lääninhallituksen kansa tehny työtä ette tua takasi jäänökset sinne mihinkä net kuuluva.

Museon johtokunta päätti ette kaikki vainajaiset häätyy repatrieerata ja uuestihautaa. Tyyreli pani kokhoon komiteen prusessile.

- Se on hyvin tärkeä ette Saamemuseo repartieeraa kaikki vainajaiset jotka on otettu näihin samlinkhiin, niihin paikkoin mistä net alunperin on kaivettu ylös, monesti ilman yhteiskunnan luppa. Uuestihautamisen kautta kuohleitten arvonn mennee saa takasi – siinä on kans vahvistava ja palauttava efäkti nykyajan yhteiskunnile, korostaa siiaisena oleva museoseeffi Eija Ojanlatva.

Samemuseo Siida transporteeraa jäänökset mikkä minuritetit ottava vasthaan Ruottin ja Suomen rajala Muoniossa. Transportti tullee olhen framile rajala suunile ke 14.00 ruottin aikaa.

Pajalan seurakunta tullee olhen eevastuulinen tilapäisestä pääkalloitten halthuunottamisesta siihen asti ette niitä pääsee uuestihautamaan, kesälä 2023.

Meetiakontaktit

Inger Junkka, ordförande STR-T
070 225 25 50

Eva Kvist, verksamhetsledare STR-T
073 735 40 91

Peder Jonsson, kyrkoherde Pajala församling
073 094 15 18

Eija Ojanlatva, vikarierande museichef samemuséet Siida
+358 40 167 61 45

